

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВА

MAIN DIRECTIONS TO IMPROVE THE ORGANIZATION OF THE EFFECTIVE SYSTEM OF COMPANY'S CALCULATION CALCULATIONS

УДК 338.58:65.014

Янковська В.А.

к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів і кредиту
Харківський інститут фінансів
Київського національного торговельно-
економічного університету

Косарева І.П.

к.е.н., доцент, завідувач кафедри
фінансів і кредиту
Харківський інститут фінансів
Київського національного торговельно-
економічного університету

Романюк Ю. А.

студентка
Харківський інститут фінансів
Київського національного торговельно-
економічного університету

У статті розглянуто організацію грошових розрахунків, управління грошовими потоками, а також основні структурні елементи грошової системи, наведено поняття синергізму та факторів, які його формують, окреслено грошові потоки суб'єкта господарювання, які пов'язані з такими основними напрямками: забезпечення процесу виробництва; реалізація продукції (відшкодування витрат, формування доходів); сплата податків, обов'язкових платежів, зборів; забезпечення спільної діяльності підприємств; забезпечення функціонування кредитних договорів. Описано методуку управління розрахунковими операціями на підприємстві. Також розглянуто коло питань, які доцільно вирішувати у процесі формування та реалізації механізму управління грошовими потоками та організації грошових розрахунків на підприємстві. Зазначено основні шляхи вдосконалення організації безготівкового грошового обороту на рівні держави та основні завдання розрахункових операцій.

Ключові слова: форми грошових розрахунків, готівкові розрахунки, безготівкові розрахунки, принципи грошових розрахунків підприємств, платіжно-розрахункова система, грошові потоки, управління грошовими потоками підприємств.

В статті рассмотрена организация денежных расчетов, управление денежными потоками, а также основные структурные элементы денежной системы, приведено понятие синергизма и факторов, которые его формируют, дано определение денежных потоков предприятия, связанных с такими основными направлениями: обеспечение процесса производства; реализация продукции (возмещение расходов, формирования доходов); уплата налогов, обязательных платежей, сборов; обеспечение совместной деятельности предприятий; обеспечение функционирования кредитных договоров. Описана методика управления расчетными операциями на предприятии. Также рассмотрен круг вопросов, которые целесообразно решать в процессе формирования и реализации механизма управления денежными потоками и организации денежных расчетов на предприятии, указаны основные пути совершенствования организации безналичного денежного оборота на уровне государства и основные задачи расчетных операций.

Ключевые слова: формы денежных расчетов, наличные расчеты, безналичные расчеты, принципы денежных расчетов предприятий, платежно-расчетная система, денежные потоки, управление денежными потоками предприятий.

The article deals with the organization of monetary payments, the management of cash flows, as well as the main structural elements of the monetary system, the concept of synergy and factors that shape it, outlines the cash flows of the subject of economic activity, which are associated with the following main areas: provision of the production process; sale of products (reimbursement of expenses, formation of income); payment of taxes, obligatory payments, fees; provision of joint activity of enterprises; ensuring the functioning of credit agreements, describes the method of managing the settlement operations at the enterprise. The article also discusses the issues that it is advisable to solve in the process of formation and implementation of the mechanism of cash flow management and organization of cash settlements at the enterprise, the main ways of improving the organization of cashless money turnover at the state level and the main tasks of settlement operations are specified. Cash flow management is one of the main elements of financial work in an enterprise, from which the effective organization depends on both the current results of the activity and the future pace of development of the economic entity. At the same time, the general objective of cash management is treated as ensuring the balance of flows, which provides an opportunity to maintain a sufficient level of solvency and financial sustainability of the enterprise. From the perfection and meaningfulness of the definition of goals and tasks will largely depend on the implementation of the overall mechanism. Therefore, the formation of the mechanism must begin with the justification of the goal, and for the realization of it, certain tasks are developed. The purpose of each individual enterprise has its own characteristics, but more often all management efforts are aimed at ensuring a stable and profitable financial position of the enterprise. To implement the mechanism of cash flow management of the enterprise and to improve the organization of monetary payments at the enterprise, it is necessary to develop a program for the implementation of this mechanism at the enterprise. The program should have a full description of all the constituent elements of the mechanism.

Key words: form of cash payments, cash payments, non-cash transactions, cash payments principles of business, payment and settlement system, cash flow, cash management businesses.

Постановка проблеми. Від організації та стану грошових розрахунків, своєчасного і повного надходження від платників коштів залежать ефективність грошового обігу, ціноутворення, кредитні відносини, фінансовий стан підприємств і, як підсумок, рівень добробуту населення. Тож у сучасних умовах господарювання особливого значення набуває розроблення нових форм і методів управління грошовими потоками з орієнтацією на спеціфіку діяльності підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед робіт відомих науковців, які присвячені розвитку теорії та практики економічного аналізу гро-

шових потоків і розрахунків, варто звернути увагу на праці М.Т. Білухи, Ф.Ф. Бутинця, О.М. Петрука Н.О. Гури І.К. Дрозд, О.І. Коблянської, В.Г. Швеця, В.О. Шевчука. та інших [4].

Постановка завдання. Від правильної організації грошових розрахунків загалом залежить оперативність їх здійснення і фінансовий стан суб'єктів господарювання. Для удосконалення організації грошових розрахунків на підприємстві потрібен механізм управління грошовими потоками підприємства, його розроблення і є метою дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Важливим у діяльності будь-якого підприємства

можна назвати виконання різноманітних розрахунків за продукцію, товари, послуги, виконані роботи тощо. Загальноприйнятими формами розрахунків, що використовуються підприємствами, є готівкові, безготівкові та товарні. Сукупність цих форм руху грошових коштів створює на підприємстві грошовий потік. Тобто грошові розрахунки розглядаються як інструмент ефективного формування та використання грошових потоків, які здатні забезпечити плідну та прибуткову діяльність підприємства.

Для забезпечення прибуткової діяльності доцільно розглядати не тільки організацію грошових розрахунків, але й одночасно управління грошовими потоками. До цих двох напрямів фінансової діяльності підприємства необхідно підходити комплексно. Тобто повинно йтися про створення на підприємстві ефективного механізму реалізації грошових розрахунків як інструменту управління грошовими потоками підприємства.

Таким чином, маємо два напрями, що повинні сформувати механізм, – це організація грошових розрахунків і створення системи управління грошовими потоками, що виникають у процесі розрахунків підприємства у зовнішньоекономічній сфері, з партнерами, банками, фіскальними службами, страховими компаніями та ін.

Розрахунки – це спосіб взаємодії суб'єктів господарювання у процесі реалізації, розподілу та перерозподілу суспільного продукту на засадах чинного законодавства країни [6, с. 38].

В.В. Дмитрієв, посилаючись на Ю.О. Біндасову, стверджує, що управління грошовими потоками – один із основних елементів фінансової роботи на підприємстві, від ефективної організації якого залежать як поточні результати діяльності, так і майбутні темпи розвитку господарюючого суб'єкта. При цьому загальна мета управління грошовими коштами трактується як забезпечення збалансованості потоків, що дає можливість підтримувати достатній рівень платоспроможності та фінансової стійкості підприємства [3].

А.В. Летуча стверджує, що механізм управління грошовими потоками ґрунтується на принципах системності, інтегрованості, достовірності, динамічності, відповідності цілям підприємства, досяжності, ефективності, багатоваріантності [8].

Фактично, ці два напрями – організація грошових розрахунків і створення системи управління грошовими потоками – є самостійними видами фінансової діяльності підприємства, проте їх розгляд у сукупності повинен забезпечити синергійний ефект.

Творцем синергійного напрямку і винахідником терміна «синергетика» є професор Штутгартського університету і директор Інституту теоретичної фізики і синергетики Герман Хакен [5].

Різні вчені, за дослідженням О.В. Чернецької, розглядають можливість розвитку ефекту синер-

гії на підприємствах. На доцільності застосування синергійного підходу до здійснення підприємницької діяльності акцентують увагу О.В. Дмитришин, В.В. Яцура [14, с. 763], О.Г. Підвальна та Н.О. Козяр [14, с. 763], оскільки, на їхній погляд, це дасть змогу підприємству виграти в конкурентній боротьбі.

Синергія (від грец. *συνεργία* – (грец. *σύν*) разом; (грец. *εργον*) – той, що діє, дія) – це сумарний ефект, який полягає у тому, що за взаємодії двох або більше факторів їхня дія суттєво переважає ефект кожного окремого компонента у вигляді простої їхньої суми.

Синергетика займається вивченням систем, що складаються з великого (дуже великого, «величезного») числа частин, компонент або підсистем, одним словом, деталей, що складним чином взаємодіють між собою. Слово «синергетика» й означає «спільна дія», підкреслюючи узгодженість функціонування частин, що відбивається в поведінці системи як цілого [5].

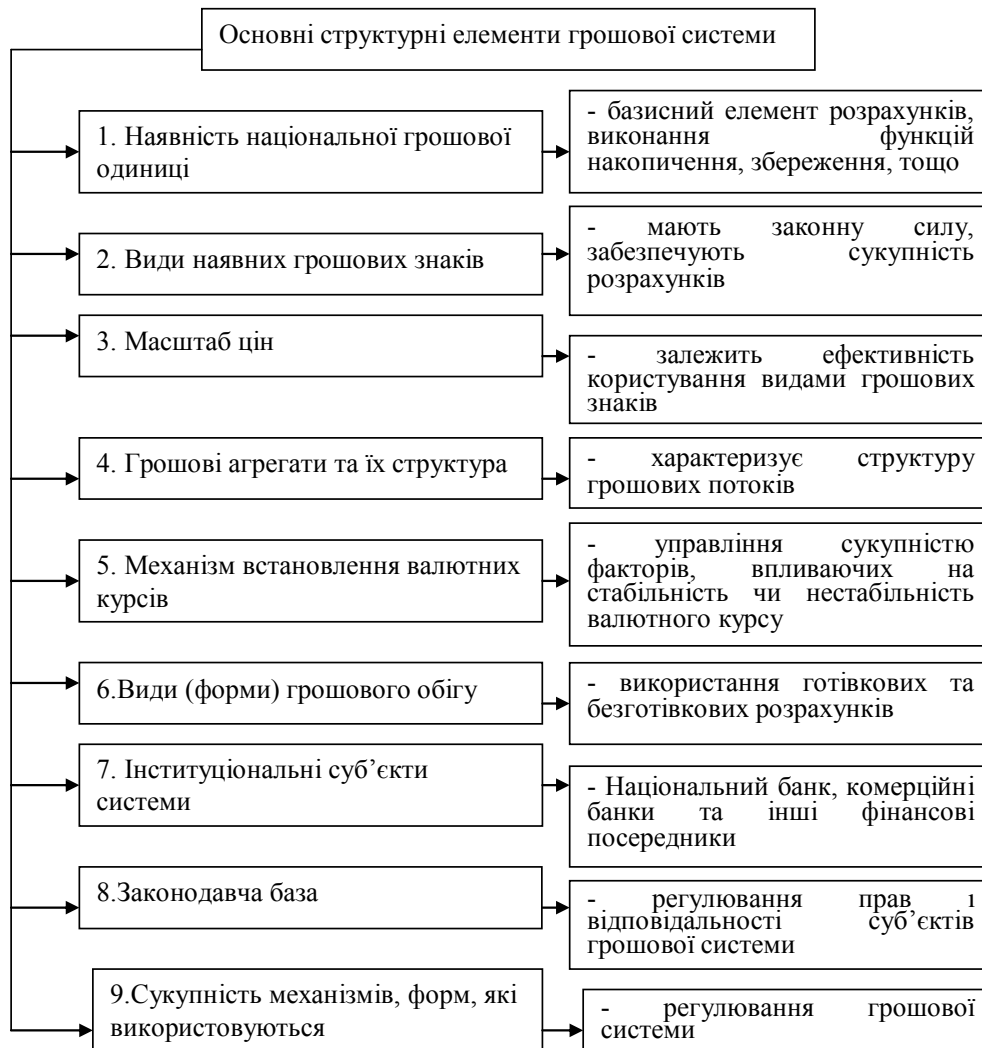
Вивчення синергізму та факторів, які його формують, пояснюється отриманням додаткового результату, який прийнято називати синергійним ефектом, при цьому сума властивостей системи буде вища від суми властивостей її компонентів.

Увага до управління грошовими потоками пояснюється тим, що в ринкових умовах господарювання потенційний власник повинен дати відповідь на три стратегічні питання: якими повинні бути величина та оптимальний склад активів підприємства, що дають змогу досягти добробуту; де знайти джерела фінансування та якою повинна бути їхня оптимальна структура; як організувати поточне та перспективне управління фінансовою діяльністю, щоб забезпечити платоспроможність та фінансову стійкість підприємства [11, с. 118].

Слід звернути увагу, що грошові розрахунки на підприємстві цілком залежать від загальної грошової системи в країні. Під грошовою системою розуміють встановлену державою форму організації грошового обороту в країні, у тому числі порядок емісії національних грошових знаків. Національна грошова система складається історично, її зміст і структурні елементи відображають досягнутий соціально-економічний рівень розвитку країни. Вона регулюється законами держави та іншими юридичними актами. Сучасна національна грошова система України – це грошова система ринкового типу.

До основних елементів грошової системи загалом віднесені такі (рис. 1). Наявність тієї чи іншої грошової системи в країні значною мірою впливає на загальний стан розрахунків між господарюючими суб'єктами.

Ринковим відносинам властивий вільний рух товарів, послуг, капіталу і ресурсів. Саме цей момент треба враховувати, розглядаючи рух

Рис. 1. Основні структурні елементи грошової системи

Джерело: розроблено автором на основі [2]

виробництва товарів і пов'язаний з ним оборот грошей. Оборот грошей супроводжує обмін товарів і послуг, коли здійснюється оплата за товар і гроші переходять від покупця до продавця.

Грошові потоки суб'єкта господарювання пов'язані з такими основними напрямками, як: забезпечення процесу виробництва; реалізація продукції (відшкодування витрат, формування доходів); сплата податків, обов'язкових платежів, зборів; забезпечення спільної діяльності підприємств; забезпечення функціонування кредитних договорів.

Кожне підприємство для ефективної організації виробництва та просування своєї продукції на ринки повинно постійно здійснювати грошові розрахунки, що пов'язані не тільки з реалізацією продукції власного виробництва, а і з придбанням необхідних матеріалів, які використовуються підприємством, а також у розрахунках із персоналом за виконану роботу. Тому питання організації та здійснення грошових розрахунків є важливими у фінансово-господарській діяльності підприємства.

Для створення ефективної системи управління грошовими потоками на підприємстві Н.І. Козьмук пропонує методика управління розрахунковими операціями на підприємстві. Методика описує етапи функціонального змісту діяльності щодо управління розрахунковими операціями на підприємстві. Процес реалізації цієї методики складається з таких етапів:

1. Планування і розроблення системи управління грошовими розрахунками підприємства.
2. Складання платіжного календаря підприємства.
3. Аналіз та оцінка динаміки грошових потоків у попередніх звітних періодах.
4. Оптимізація грошових розрахунків на основі отриманих результатів.
5. Планування грошових розрахунків підприємства в розрізі окремих їхніх видів.
6. Забезпечення створення системи ефективного контролю за грошовими потоками підприємства [6, с. 39].

На сучасному етапі Україна потребує значних структурних зрушень у напрямі вдосконалення системи безготівкових розрахунків, що забезпечить державі систему контролю грошових потоків і дозволить вивести грошові кошти з тіні. Отже, основними шляхами вдосконалення організації безготівкового грошового обороту на рівні держави є:

1) вдосконалення нормативно-правової бази щодо регламенту системи безготівкових розрахунків, що часто неможливо через відсутність політичної волі;

2) забезпечення обов'язкового взаємозв'язку безготівкового та реального товарного обороту;

3) створення дієвої системи контролю за здійсненням безготівкових операцій і оформленням розрахункових документів;

4) організація в Україні Єдиної національної системи банківських карток з урахуванням досвіду платіжної системи Європейських країн. Нова система повинна сприяти збільшенню обсягів безготівкових розрахунків в Україні, акумулюванню фінансових ресурсів на території України;

5) здійснення постійного пошуку нових механізмів організації безготівкових розрахунків, які б дозволяли на економічній основі подолати кризові явища і процеси у грошовій сфері [7, с. 168].

А на рівні банківських установ основними шляхами вдосконалення організації безготівкового грошового обороту є таке:

1) заохочувати клієнтів до використання безготівкових розрахунків, тому що нині населення вважає за краще тримати заощадження поза банківськими установами, використовувати готівкові розрахунки. Необхідно взяти за основу стандарти європейських країн і створити відповідні правові механізми, які підвищать рівень безготівкових розрахунків, забезпечивши належний рівень їх надійності в Україні.

2) гарантувати безпеку під час здійснення безготівкових операцій.

3) контролювати готівковий ліміт під час підписання тих чи інших угод про купівлю-продаж [7, с. 168].

Організація розрахунків вимагає строгого виконання фінансової дисципліни, своєчасної сплати боргів із зобов'язань і забезпечення своєчасного одержання засобів за реалізовану продукцію і надання послуг. Затримка оплати за отримані матеріальні цінності або несвоєчасне надходження засобів за реалізовану продукцію і надання послуг приводить до фінансових труднощів у введенні господарства підприємств [10, с. 67].

Від правильної організації грошових розрахунків загалом залежить оперативність їх здійснення, а тому і фінансовий стан суб'єктів господарювання. Проведене дослідження літературних джерел дозволяє окреслити коло питань, які доцільно вирішувати у процесі формування та

реалізації механізму управління грошовими потоками та організації грошових розрахунків на підприємстві (рис. 2).

Від досконалості та змістовності визначення мети і завдань значною мірою буде залежати реалізація названого механізму.

Тому формування визначеного на рисунку 2 механізму необхідно починати з обґрунтування мети, а для її реалізації розробляються певні завдання. На кожному окремому підприємстві мета має свої особливості, проте частіше всі зусилля керівництва спрямовані на забезпечення стійкого та прибуткового фінансового стану підприємства.

Завдання, які повинні забезпечити реалізацію мети, будуть пов'язані із аналізом фінансового стану підприємства та виявленням «вузьких» місць у питаннях, що аналізуються.

Стосовно механізму управління грошовими потоками низка авторів пропонують так завдання [9, с. 307, 1, 13]:

- системність формування цільових фінансових показників та коефіцієнтів управління рухом грошових коштів відповідно до сукупності цілей та завдань;

- повнота та достовірність формування вхідної первинної інформації від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства;

- забезпечення зіставності та інформативності фінансових показників та коефіцієнтів для їх адекватної статистичної та математичної обробки для обґрунтування та прийняття управлінських фінансових рішень;

- обґрунтування використання методів обробки для адекватної консолідації вхідних первинних інформаційних ресурсів та подальшої ідентифікації на їх основі цільових параметрів моделі управління грошовими потоками суб'єкта господарювання;

- формування якісних та кількісних параметрів грошових потоків на основі визначення сукупності цільових фінансових показників, що характеризують окремі сторони руху грошових коштів підприємства;

- забезпечення можливості адекватного контролю системи цільових параметрів руху грошових коштів підприємства;

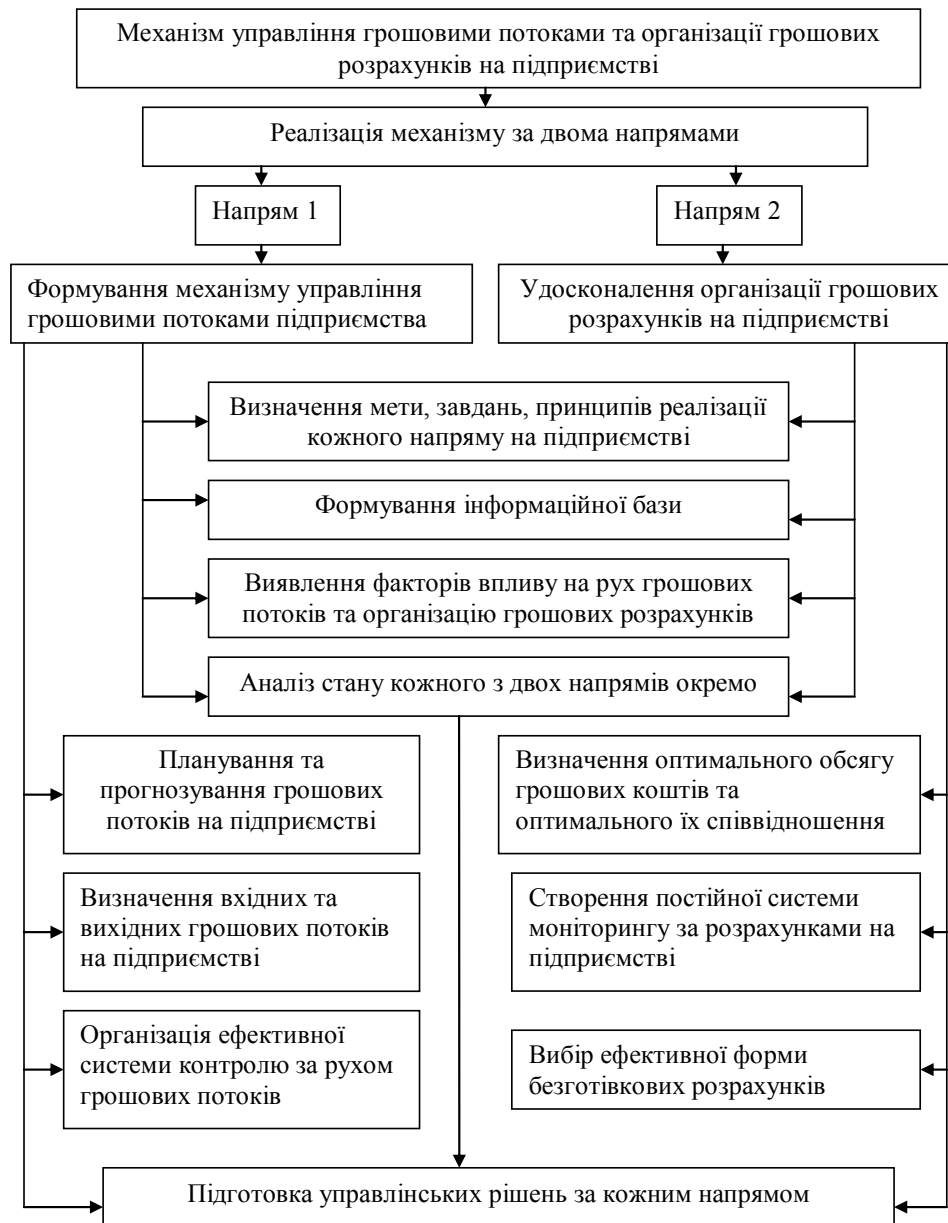
- забезпечення прийнятності цільових параметрів грошових потоків для їх використання в управлінні грошовими потоками підприємства у подальших періодах [9, с. 307, 1, 13]

Основними завданнями розрахункових операцій є [12, 10, с. 67]:

- строге виконання чинного порядку застосування безготівкових розрахунків;

- правильне і своєчасне оформлення всіх документів;

- контроль за дотриманням форм розрахунків, установлених у договорах із покупцями і постачальниками;

Рис 2. Механізм управління грошовими потоками підприємства та організації грошових розрахунків на підприємстві

Джерело: розробка автора

- забезпечення своєчасних розрахунків із дебіторської і кредиторської заборгованості для виключення простроченої заборгованості;
- контроль за наявністю, рухом і збереженням коштів, за дотриманням розрахункової і платіжної дисципліни;
- своєчасне і правильне документальне оформлення руху грошових коштів і розрахунків.

Висновки з проведеного дослідження. Для реалізації механізму управління грошовими потоками підприємства та удосконалення організації грошових розрахунків на підприємстві необхідно розробити програму щодо реалізації цього механізму на підприємстві. Програма повинна мати повний опис всіх складових елементів механізму.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Брейли Р.А., Майерс С.С. Принципы корпоративных финансов : 2-е рус. изд. (пер. с 7-го междунар. изд.). Москва : Олимп Бизнес, 2008. 1008 с.
2. Гроші та кредит: підручник / за ред. проф. М.І. Савлука. К.: КНЕУ, 2002. 578 с.
3. Дмитрієв В.В. Формування механізму управління грошовими потоками підприємства. *Ефективна економіка*. 2015. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3967> (дата звернення: 06.03.2019)
4. Кащенко О.І. Проблеми практики обліку, контролю та аналізу грошових розрахунків. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: економіка, управління та адміністрування*. 2009. № 4(50). URL: <http://ven.ztu.edu.ua/article/viewFile/82704/86069> (дата звернення: 04.03.2019)

5. Ковальов А.В. Синергія. Синергетичний ефект. VII *Международная научно-практическая Интернет-конференция «АЛЬЯНС НАУК: УЧЕНЫЙ – УЧЕНОМУ» (15–16 марта 2012 года)*. URL: http://www.confcontact.com/2012_03_15/ek1_kovalev.php (дата звернення: 27.02.2019)

6. Козьмук Н.І., Завалій О.В. Шляхи вдосконалення грошових розрахунків підприємств. *Вісник університету банківської справи*. 2016. № 3(27). С. 36–40.

7. Лебедик Г.В., Максютенко Н.О., Яценко В.В. Стан та перспективи організації безготівкових розрахунків в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2016. С. 166–171. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2016/22-2016/38.pdf> (дата звернення: 04.03.2019)

8. Летуча А.В. Дієвий механізм управління грошовими потоками підприємства. *Національний університет харчових технологій*. 2016. URL: http://www.rusnauka.com/47_NNM_2016/Economics/10_220963.doc.htm (дата звернення: 06.03.2019)

9. Майборода О.Є., Майборода О.В., Реплюк О.В. Напрями управління грошовими потоками підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С. 305–308.

10. Музиченко К.О. Економічна сутність розрахункових операцій. *Управління розвитком*. № 15(178). 2014. С. 66–68.

11. Некрасенко Л.А., Гнилоцир І.М. Напрями удосконалення управління грошовими потоками суб'єктів господарювання. *Полтавська державна аграрна академія*. 2011. URL: <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/2011/v2i3/118.pdf> (дата звернення: 27.02.2019)

12. Пронишин А.А. Управление дебиторской задолженностью. *Дистрибуция и логистика*. 2009. № 3. С. 15–21.

13. Циган Р.М. Удосконалення класифікації грошових потоків з урахуванням сучасних умов господарювання. *Актуальні проблеми економіки*. 2010. № 4(106). С. 150–155.

14. Чернецька О.В. Сутність та значення синергетичного ефекту в системі управління на підприємстві. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2014. № 2. С. 762–765.

REFERENCES:

1. Breily R.A., Maiers S.S. (2008) *Pryntsyvy korporatyvnykh finansov [Principles of Corporate Finance] : 2-e rus. yzd. (per. s 7-ho mezhdunar. yzd.)*. M. : Olymp Byznes. 1008 p. (in Russian)

2. Hroshi ta kredyt: pidruchnyk [Money and credit: a tutorial] (2002) / za red. prof. M.I. Savluka. K.: KNEU. 578 p. (in Ukrainian)

3. Dmytriiev V.V. (2015) *Formuvannya mekhanizmu upravlinnia hroshovymu potokamy pidpriemstva [Formation of the mechanism of cash flow management of the enterprise]*. *Efektivna ekonomika*, vol. 4. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3967> (accessed 06 March 2019) (in Ukrainian)

4. Kashchenko O.I. (2009) *Problemy praktyky obliku, kontroliu ta analizu hroshovykh rozrakhunkiv [Problems of the practice of accounting, control and analysis of mon-*

etary payments]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu*. Seriya: ekonomika, upravlinnia ta administruvannia, vol. 4(50). Available at: <http://ven.ztu.edu.ua/article/viewFile/82704/86069> (accessed 04 March 2019) (in Ukrainian)

5. Kovalov A.V. Synerhiia. Synerhetychnyi efekt [Synergy. Synergy effect]. VII *Mezhdunarodnaia nauchno-praktycheskaia Ynternet-konferentsiya «ALIANNS NAUK: UChENIY – UChENOMU» (15-16 marta 2012 hoda)*. Available at: http://www.confcontact.com/2012_03_15/ek1_kovalev.php (accessed 27 February 2019) (in Ukrainian)

6. Kozmuk N.I. (2016) *Shliakhy vdoskonalennia hroshovykh rozrakhunkiv pidpriemstv [Ways of improvement of cash payments of enterprises]*. *Visnyk universytetu bankivskoi spravy*, vol. 3 (27), pp. 36–40. (in Ukrainian)

7. Lebedyk H.V., Maksiutenko N.O., Yatsenko V.V. (2016) *Stan ta perspektyvy orhanizatsii bezgotivkovykh rozrakhunkiv v Ukraini [tatus and prospects of organization of cashless settlements in Ukraine]*. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu*. pp. 166–171. Available at: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2016/22-2016/38.pdf> (accessed 04 March 2019) (in Ukrainian)

8. Letucha A.V. (2016) *Diievyi mekhanizm upravlinnia hroshovymu potokamy pidpriemstva [An effective mechanism for managing cash flows of an enterprise]*. *Natsionalnyi universytet kharchovykh tekhnolohii*. Available at: http://www.rusnauka.com/47_NNM_2016/Economics/10_220963.doc.htm (accessed 06 March 2019) (in Ukrainian)

9. Maiboroda O.Ye., Maiboroda O.V., Repluk O.V. (2017) *Napriamy upravlinnia hroshovymu potokamy pidpriemstva [Directions of management of cash flows of the enterprise]*. *Ekonomika i suspilstvo*, vol. 10, pp. 305-308. (in Ukrainian)

10. Muzychenko K.O. (2014) *Ekonomichna sutnist rozrakhunkovykh operatsii [The economic essence of settlement operations]*. *Upravlinnia rozvytkom*, vol. 15(178), pp. 66–68. (in Ukrainian)

11. Nekrasenko L.A., Hnylosyr I.M. (2011) *Napriamy udoskonalennia upravlinnia hroshovymu potokamy subiektiv hospodariuvannia [Directions of improvement of management of cash flows of subjects of management]*. *Poltavska derzhavna ahrarna akademiia*. Available at: <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/2011/v2i3/118.pdf> (accessed 27 February 2019) (in Ukrainian)

12. Pronyshyn A.A. (2009) *Upravlenye debytorskoi zadolzhennosti [Management of receivables]* / A.A. Pronyshyn // *Dystrybutsiya y lohystyka*, vol. 3, pp. 15–21. (in Russian)

13. Tsyhan R.M. (2010) *Udoskonalennia klasyfikatsii hroshovykh potokiv z urakhuvanniam suchasnykh umov hospodariuvannia [Improvement of the classification of cash flows in the light of modern economic conditions]*. *Aktualni problemy ekonomiky*, vol. 4(106), pp. 150–155. (in Ukrainian)

14. Chernetska O.V. (2014) *Sutnist ta znachennia synerhetychnoho efektu v systemi upravlinnia na pidpriemstvi [Essence and significance of synergistic effect in the management system at the enterprise]*. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, vol. 2, pp. 762–765. (in Ukrainian)

Yankovska Viktoriia

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Finance and Credit
Kharkiv Institute of Finance
Kiev National Trade and Economic University

Kosareva Iryna

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of Finance and Credit
Kharkiv Institute of Finance
Kiev National Trade and Economic University

Romaniuk Yuliia

Student
Kharkiv Institute of Finance
Kiev National Trade and Economic University

**MAIN DIRECTIONS TO IMPROVE THE ORGANIZATION
OF THE EFFECTIVE SYSTEM OF COMPANY'S CALCULATION CALCULATIONS**

The purpose of the article. The correct organization of monetary payments in general depends on the efficiency of their implementation, and hence the financial condition of economic entities. To improve the organization of cash payments in the company requires a mechanism for managing the cash flows of the enterprise, its development and is the purpose of research.

Methodology. The effectiveness of monetary circulation, pricing, credit relations, financial standing of enterprises and, as a result, the level of welfare of the population depend on the organization and the state of money payments, timely and full income from the payers of funds. Therefore, in today's economic conditions, the development of new forms and methods of managing cash flows with the focus on the specifics of the enterprise becomes of special importance.

Results. The mechanism of management of cash flows of the enterprise is developed, for implementation of which and improvement of the organization of cash payments at the enterprise it is necessary to develop a program for implementation of this mechanism at the enterprise. The program should have a full description of all the constituent elements of the mechanism.

Practical implications. The correct organization of monetary payments in general depends on the efficiency of their implementation, and hence the financial condition of economic entities. The conducted research of literary sources allows us to outline the range of issues that should be solved in the process of formation and implementation of the mechanism of cash flow management and organization of cash payments at the enterprise.

Tasks that should ensure the achievement of the goal will be related to the analysis of the financial condition of the enterprise and the identification of "bottlenecks" in the issues being analyzed.

Regarding the mechanism of cash flow management, a number of authors offer the following tasks:- the system of formation of target financial indicators and cash flow control ratios according to the set of goals and objectives; – completeness and reliability of the formation of incoming primary information from the operational, investment and financial activities of the enterprise;- ensuring comparability and informativeness of financial indicators and coefficients for their adequate statistical and mathematical processing for substantiation and acceptance of managerial financial decisions; – substantiation of the use of processing methods for the adequate consolidation of input primary informational resources and further identification on their basis of the target parameters of the cash flow management model of the entity; – formation of qualitative and quantitative parameters of cash flows on the basis of determining the totality of target financial indicators that characterize individual aspects of the cash flow of the enterprise; – ensuring the possibility of adequate control of the system of target parameters of cash flow of the enterprise; – ensuring the suitability of the target parameters of cash flows for their use in managing the cash flows of the enterprise in subsequent periods.

Value/originality. The mechanism of management of cash flows of the enterprise and organization of monetary payments at the enterprise is offered. Therefore, the formation of the mechanism must begin with the justification of the goal, and for the realization of it, certain tasks are developed. The purpose of each individual enterprise has its own characteristics, but more often all management efforts are aimed at ensuring a stable and profitable financial position of the enterprise. To implement the mechanism of cash flow management of the enterprise and to improve the organization of monetary payments at the enterprise, it is necessary to develop a program for the implementation of this mechanism at the enterprise. The program should have a full description of all the constituent elements of the mechanism.